

Návrh IIIb

Nařízení vlády

ze dne ... 2003

kterým se stanoví místa a prostory, kde nesmí docházet k výskytu světelného znečištění, a další pravidla pro snižování světelného znečištění

Vláda nařizuje podle § 55 odst. 1 zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší, dále jen „zákon“):

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tímto nařízením se stanoví

- a. místa a prostory, kde nesmí docházet k výskytu světelného znečištění¹,
- b. činnosti, na které se vztahuje povinnost podle § 3 odst. 10 zákona,
- c. opatření ke snižování nebo předcházení výskytu světelného znečištění,
- d. limity stanovující horní mez světelného znečištění.

(2) Toto nařízení se nevztahuje na zdroje světla

- a. používané pro světelnou signalizaci pro účely zajištění bezpečnosti dopravy, obrany a bezpečnosti státu,
- b. s neelektrickým zdrojem energie.

§ 2 Základní pojmy

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a. zdrojem světla – umělý zdroj světla (zpravidla výbojka, zářivka nebo žárovka),

¹§ 2 odst. 1 písm. r) zákona

- b. dočasně používaným zdrojem světla – zdroj světla používaný po dobu nejvýše šesti měsíců,
- c. světelným místem – vnitřní prostor kulové oblasti s poloměrem dva metry okolo zdroje světla; do světelného místa se zahrne i zdroj světla, který do něj zasahuje alespoň částí svítící plochy,
- d. svítidlem – zařízení, obsahující zdroj světla a součásti sloužící k upevnění a ochraně zdroje světla, jehož účelem je vyzařování, filtrace nebo přeměna světla pocházejícího z jednoho nebo více zdrojů světla,
- e. osvětlovací soustavou – soustava svítidel navzájem vázaných (např. uliční osvětlení),
- f. novou instalací osvětlovací soustavy nebo svítidla – instalace zahájená v období od účinnosti tohoto nařízení,
- g. horním poloprostorem – směry nad vodorovnou rovinu proloženou svítidlem; v případě svažitého terénu se jím rozumějí směry nad rovinu rovnoběžnou se svahelem nebo nad rovinu se sklonem mezi těmito dvěma krajnostmi,
- h. plně cloněným svítidlem – svítidlo, které nedovoluje přímou emisi světla do horního poloprostoru; za svítidlo, které do takových směrů nesvítí, se považuje i každé takové, jehož měrná svítivost je v těchto směrech po zaokrouhlení na celé číslo jen 0 cd na tisíc lumenů světelného toku vydávaného zdrojem světla uvnitř nich; tato vlastnost svítidla a způsob montáže, při němž svítidlo nesvítí do horního poloprostoru, může být uvedena na výrobku a v návodu k jeho použití výrobní, dovozní či dodavatelskou firmou, nebo je má uvést projektant osvětlovací soustavy,
- i. bezpečnostními normami – za ně lze pro účely tohoto nařízení považovat normy EN 132 01-1 až -3, případně ČSN 36 0400, 0410 a 0411,
- j. reklamní tabulí – plocha určená a sloužící k reklamním účelům,
- k. ochrannou dobou – noční doba od 23:00 do 5:00,
- l. uličním osvětlením – osvětlení pozemní komunikace.

§ 3 Místa a prostory, kde nesmí docházet k výskytu světelného znečištění

(1) Místa, kde nesmí docházet k výskytu světelného znečištění, se rozumějí maplošná zvláště chráněná území definovaná ve zvláštním předpisu² (tj. národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky) a dále objekty uvedené v příloze. V těchto místech je zakázáno instalování zdrojů světla. Svítidla v nich již instalovaná se nesmějí používat.

²Zákon 114/1992 Sb. o ochraně přírody, ve znění pozdějších předpisů

(2) Prostorami, kde nesmí docházet k výskytu světelného znečištění, se rozumějí pásma šířky 300 m kolem maloplošných zvláště chráněných území a pásma šířky 1 km kolem objektů uvedených v příloze, s výjimkou objektů uvedených v bodech 1 a 2 přílohy, kde se stanoví šířka pásma 8 km. Svítidla umístěná v těchto pásmech musí být zcloněna tak, aby při pohledu z místa, kolem kterého je pásmo stanoveno, nebyla v noci patrná nebo aby osvětlenost svislých ploch v daném místě kterýmkoliv z nich nepřesáhla hodnotu jedné setiny luxu a v případě objektů uvedených v příloze hodnotu jedné tisícinu luxu.

§ 4 Činnosti, na které se vztahuje povinnost plnit nařízení orgánu obce

Za činnosti, na které se vztahuje povinnost plnit nařízení orgánu obce v přenesené působnosti podle § 3 odst. 10 zákona, se považuje provozování svítidel na katastru obce.

§ 5 Opatření ke snižování světelného znečištění a emisní limity

(1) Nové instalace osvětlovacích soustav nebo svítidel na území České republiky mají vyhovět opatřením a limitům dle odstavců 2 až 5 tohoto paragrafu.

(2) Vyhovující osvětlovací soustavy

- a. jsou složené pouze z plně cloněných svítidel,
- b. jsou realizovány tak, aby intenzita osvětlení cílových ploch nepřekračovala úroveň vyžadovanou bezpečnostními normami, pokud existují, při absenci takových norem pak aby střední jas cílové plochy nepřekročil hodnotu 1 cd/m^2 , s výjimkou ploch uvedených v odst. 4,
- c. a jsou vybaveny zařízeními schopnými snížit množství vyzařovaného světla alespoň o třicet procent oproti plnému výkonu; takové snížení množství světla se uplatňuje, když podmínky užívání osvětleného povrchu jsou takové, že bezpečnost není ohrožena.

(3) Vlastnosti uvedené v odstavci 2 nejsou závazné pro zdroje se světelným tokem nepřekračujícím 1500 lumenů, jsou-li nejvýše tři v jednom světelném místě

nebo pokud souhrnný světelný tok do horního poloprostoru nepřekročí 2250 lumenů v jednom světelném místě a pro takové dočasně používané zdroje světla, které nejsou v ochranné době provozovány.

(4) Informační a reklamní tabule nemají být osvětlovány směrem zdola nahoru. Svítivost tabule nemá překročit hodnotu 250 cd pro tabule o ploše 1 m² a menší, střední jas tabule hodnotu 1 cd/m² pro tabule o ploše 1000 m² a větší. Pro tabule s plochou S v rozmezí jednoho a tisíce metrů čtverečních nemá střední jas L překročit hodnotu:

$$L = \frac{250 \text{ cd/m}^2}{(S/1 \text{ m}^2)^{0,8}}$$

(5) Stavby a umělecké předměty nemají být osvětlovány směrem zdola nahoru. O výjimečném použití osvětlení zdola nahoru má rozhodnout zastupitelstvo obce; v případě takového osvětlení nemá okraj světelného svazku přesahovat obrys osvětlovaného předmětu. Střední jas osvětlované plochy nemá být vyšší než střední jas okolních osvětlovaných ploch, zejména pak nemá překročit 1 cd/m². Osvětlení má být během ochranné doby vypnuto nebo ztlumeno alespoň o polovinu.

(6) Za zvláště velké světelné znečištění se považuje používání vzhůru mířících otočných nebo pevných svazků paprsků jakéhokoliv typu. Takové svazky nemají být používány, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.³

§ 6 Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004, s výjimkou ustanovení § 3 odst. 2, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

³Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Příloha č. 2 k nařízení vlády č. .../2003 Sb.

Seznam objektů, na které se vztahuje opatření podle § 3

1. Observatoř Astronomického ústavu Akademie věd České republiky, Ondřejov;
2. Observatoř Hvězdárny a planetária v Českých Budějovicích, Klet;
3. Štefánikova hvězdárna, Praha;
4. Observatoře Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně a Astronomického ústavu Masarykovy Univerzity, Brno;
5. Hvězdárna a planetárium, Hradec Králové;
6. Hvězdárna, Úpice;
7. Hvězdárna, Valašské Meziříčí;
8. Hvězdárna, Zlín;
9. Hvězdárna, Rokycany;
10. Hvězdárna, Vlašim;
11. Hvězdárna Františka Pešty, Sezimovo Ústí.

Jan Hollan, Hvězdárna a planetárium M. Koperníka v Brně
20. února 2003